

МАЛЕНЬКА ДІВЧИНКА ВЕСНА

Весела, гарна й кучерява,
маленька дівчинка Весна
біжить, сміється, сіє трави,
і пісня ллеться голосна.

По всіх усюдах пісня лине,
усе пробуджує від сну.
І всі комашки, всі рослини
вітають дівчинку Весну.

І луг зелений зацвітає,
і свіжим листям гай шумить.
А дівчинка росте, зростає
не щогодини, а щомить*.

Наталя Забіла

◆ Навчися виразно читати вірш.

ВЕСНА ЙДЕ

– Весна! Весна! Весна! – дзвенять струмки.

У близкучих весняних калюжах, наче в дзеркалі,
відбувається яскраве блакитне небо. Спостерігати
весну дуже цікаво. Хочеш – іди в поле, хочеш – по-
мандруй по лісу.

Кущі верболозу над річкою вкрилися дрібними
ніжно-зеленими молодими листочками. На березі по-
розпускалися сережки, і на кінці зламаної гілочки
збирається краплина солодкуватого соку.

Он на пагорбку вже починає зеленіти молода
травичка. В яру жовтіють квіти підбілу*.

Поспішають квіти проростати,
поспішають журавлі вертати,
поспішає сонечко теплішать,
поспішають діти розумнішать.

В Африці далекій, пам'ятаю,
говорив мені премудрий слон,
що якби на світі мам не стало,
то й весни на світі не було б!

Ще сказав: – Ви помічали, може,
кожна мама із весною схожа?
І відкрив мені він таємницю,
що весна із мамою – сестриці.

Ірина Жиленко

- ◆ 1. Навчися виразно читати вірш.
- 2. Прочитай з однокласниками вірш в особах, передаючи інтонацією ведмедикове прохання, проліскову радість, урочистість весни, розсудливість слона.
- 3. Чим схожі мама і весна?
- 4. Розкажи, що у вірші тобі найбільше сподобалося.

ТРИ ДОЧКИ

Казка

Жила-була жінка. День і ніч вона працювала, щоб нагодувати й одягти трьох своїх дочок.

І виросли три дочки швидкі, як ластівки, обличчям схожі на світлий місяць. Одна за одною вийшли вони заміж і поїхали від матері.

Пройшло кілька років. Тяжко захворіла стара мати, і посилає вона до своїх дочок руденьку білочку.

— Скажи їм, люба, щоб до мене поспішали.
— Ой, — зітхнула старша, почувши від білочки сумну звістку, — ой! Рада б я піти, та мені треба спочатку почистити ці два тази.

— Почистити два тази?! — розсердилася білочка. — Так будь же ти з ними навік нерозлучна.

І тази раптом зіскочили зі стола й обхопили дочку зверху й знизу. Вона впала на підлогу і виповзла з хати великою черепахою.

Постукала білочка до другої дочки.

— Ой, — відповіла та, — я зараз побігла б до матері, але дуже зайнята: треба мені на ярмарок полотна наткати.

— Ну і тчи тепер усе життя, ніколи не зупиняйся, — сказала білочка.

І друга дочка перетворилася на павучиху.

А молодша місила тісто, коли білочка постукала до неї. Дочка не сказала ні слова, навіть руки не обтерла, побігла до своєї матусі.

— Принось же ти завжди людям солодощі та радість, мое дорогое дитя, — сказала їй білочка, — і люди будуть берегти й любити тебе, і дітей твоїх, і внуків, і правнуків.

І, правда, третя дочка жила багато років, і всі любили її. А коли прийшов час їй умирати, вона перетворилася на золоту бджілку.

Усе літо день у день збирає бджілка мед. А взимку, коли все навколо гине від холоду, бджілка спить у теплому вулику.

- ◆ 1. За що було покарано старшу дочку? А середню?
2. За що люди любили молодшу дочку?
3. Чого вчить ця казка?
4. Перекажи казку.

ПЕТРУСЬ І ПОДАРУНКИ

Бабуся приїздила до Петруся часто. Вона приїзділа і взимку, і літом і завжди привозила іграшки, цукерки, черешні або великі апельсини. Тільки-но бабуся ступала за поріг, як Петрусь біг до неї і запитував:

— Що ти мені привезла?

Бабуся виймала подарунки, і Петрусь цілавав її.

Одного разу Петрусь, як завжди, побіг назустріч бабусі, але подарунків у неї не було... Бабуся дуже поспішала до свого онука і нічого не встигла купити. А Петрусь насупився, одвернувся і не став цілавати бабусю.

Наступного разу бабуся привезла йому гостинець. Петрусь зрадів, кинувся її цілавати. Та бабуся зупинила онука:

— Не треба, Петрусю, — сказала вона. — За подарунки дякують, а кого люблять, того цілють і без подарунків.

І Петрусею стало дуже соромно.

Євген Башенко

- ◆ 1. До чого звик Петрусь?
- 2. Що трапилось одного разу?
- 3. Чому Петрусею стало соромно?
- 4. У яких словах оповідання висловлено його головну думку?